

## **Martna ettepanek Ridalale ühinemisläbirääkimiste alustamiseks**

Martna valla vastav ettepanek on tehtud 2013. a jaanuaris (Ridala, Tabla ja Risti) ning 2013. a veebruaris (Ridala, Nõva, Noarootsi, Oru, Risti, Tabela). Ridala vald on oma 28.02.2013 a otsusena nõustunud mõlema Martna valla ettepanekuga. Selle järel sisulisi läbirääkimisi ei ole peetud. Tegu on kehtivate otsusega ning kui Martna j Ridala volikogud peavad seda vajalikuks võivad nad nende baasilt ametlikke ühinemisläbirääkimisi pidada.

Konsultandina tootsin siin välja aga kolm teemat.

1. Martna ettepanek tehti enam kui 3 aastat tagasi. 2013 a sügisel toimusid volikogude valimised, ei ole kindel, kas uue mandaadiga volikogu oleksid enam nõus ühinemisläbirääkimisi pidama. Seadus seda ei sätesta, aga siiski konsultantide (ja ministeeriumi) soovitus ning praktika on olnud, et kui alustatakse ühinemisläbirääkimisi väga vana otsuse baasil, siis tehakse uus vaheotsus, kus volikogud läbirääkimisvalmidust taas kinnitavad ja oma esindajad läbirääkimistele nimetavad.

2. Martna ettepanek oli tehtud hoopis teises kontekstis. Käimas olid ühinemisläbirääkimised suure „Läänemaa“ omavalitsuse loomiseks, kus tulemuseks oli Lääne-Nigula valla tekkimine; suure haldusreformi toimumine ei olnud tõenäoline. Kuigi Martna volikogu otsuses on selgelt öeldud, et isegi kui keegi ettepaneku saanud osapooltest läbirääkimiste alustamisega ei nõustu, siis soovitakse edasi minna nendega, kes nõustuvad. Siiski küsimus, kas täna täiesti teises kontekstis ja sellises formatsioonis on ühinemine endiselt reaalne alternatiiv.

3. Praegu üle Eesti käimasolevate ühinemisläbirääkimiste käik näitab, et seal kus ühel omavalitsusel on korraga käimas läbirääkimised mitmes suunas, ei liigu see aktiivselt mitte üheski suunas. St kaks või enam läbirääkimiste suunda hajutab vastutust ja tõsiseltvõetavust. Samuti on see suur koormus läbirääkijatele ja ametnikele. Seega minu soovitus on, mitmesuunalisi läbirääkimisi mitte pidada või käigus hoida.

Kokkuvõtteks on soovitusel/ alternatiivid:

- a) lõpetada läbirääkimised (volikogu otsusega) eeltoodud argumentidele tuginedes; millele lisada, et Ridala vald juba peab ametlikke läbirääkimisi Haapsalu linnaga.
- b) kui volikogud seda vajalikuks peavad, siis uuendada nii Martna kui Ridala poolt läbirääkimisvalmidust (volikogu otsus).
- c) mitte midagi teha (nõ külmutatud seis nagu see on olnud 3 aastat). See on reaalne alternatiiv, kuid konsultandina ma ei saa seda soovitada.